

Dosarul nr. 3r-235/19

Prima instanță: Judecătoria Hîncești (T. Mereuță)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Chișinău (G. Zubati, N. Traciuc, M. Buruian)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicoleon-Com”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicoleon-Com” împotriva Consiliului local Fârlădeni, raionul Hîncești cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicoleon-Com”,

c o n s t a t ă

La 15 decembrie 2008 SRL „Nicoleon-Com” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Fârlădeni, raionul Hîncești cu privire la anularea deciziei nr. 05/03 din 27 mai 2008 a Consiliului sătesc Fîrlădeni „Cu privire la expunerea la licitație publică în scopul vânzării și dării în arendă a unor sectoare de teren” și procesului-verbal nr. 12 din 4 iulie 2008 al Comisiei de licitație.

Prin hotărârea din 21 mai 2009 a Judecătoriei Hîncești a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată și a fost anulat procesul-verbal al Comisiei de licitație de pe lângă Consiliul local Fârlădeni nr. 12 al licitației nule din 4 iulie 2008 cu privire la realizarea sectorului de teren cu suprafața de 0, 0545 ha din intravilanul satului Fîrlădeni de sub clădirea fostului magazin industrial. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 15 decembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de SRL „Nicoleon-Com” și a fost menținută hotărârea din 21 mai 2009 a Judecătoriei Hîncești.

La 2 mai 2019, SRL „Nicoleon-Com” a depus cerere de revizuire la hotărârea din 21 mai 2009 a Judecătoriei Hîncești și decizia din 15 decembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, invocând ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. a) și b) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Nicoleon-Com”.

La 25 octombrie 2019 SRL „Nicoleon-Com” a depus recurs împotriva încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

A susținut că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă, în sensul că nu există o sentință irevocabilă a instanței ce ar permite revizuirea hotărârii pe acest temei.

Sub acest aspect, recurentul a menționat că a prezentat ca temei de revizuire ordonanța irevocabilă din 27 martie 2019 a Procuraturii Anticorupție, care la fel cade sub incidența art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu soluționarea prin decizie a cererii de revizuire.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 10 octombrie 2019.

Astfel, recursul depus la 25 octombrie 2019, este în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169-171.

Astfel, în corespundere cu art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin

de fondul cauzei și sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 Cod de procedură civilă și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, completul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Prin cererea de revizuire depusă la 2 mai 2019, SRL „Nicoleon-Com” a solicitat revizuirea hotărârii din 21 mai 2009 a Judecătorei Hâncești și deciziei din 15 decembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, invocând temei de revizuire prevederile art. 449 lit. a) și b) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate este de înțeles că în acest caz, forță probantă o are sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea cauzei. Prezentarea în instanța de revizuire numai a actelor de pornire a urmăririi penale sau de transmitere în privința unuia dintre subiecții menționați care se bănuiește sau se învinuiește că a comis o infracțiune în legătură cu judecarea cauzei, nu pot fi acceptate ca probă pentru constatarea circumstanțelor prevăzute de art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă.

Totodată, se va reține că la cazurile prevăzute de norma respectivă se includ și situațiile ce se referă la falsificarea de probe. În acest sens, urmează de menționat despre existența unor circumstanțe care indică direct la faptul că, unul dintre subiecții a comis o infracțiune în legătură cu judecarea cauzei, însă în virtutea unor împrejurări obiective nu pot fi constatate prin sentință penală irevocabilă. La acest capitol, poate fi constatat faptul comiterii unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă, în baza actului organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (art. 60 Cod penal). În atare situație, circumstanțele menționate se vor încadra în rigorile prevăzute de art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă.

Având ca temei de revizuire a hotărârii judecătorești prevederile art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă, revizuentul SRL „Nicoleon-Com” a prezentat ordonanța din 27 martie 2019 a Procuraturii Anticorupție prin care a fost încetată urmărirea penală în privința factorilor deciziei din cadrul Primăriei Fârlădeni, r-ul Hâncești, Barbos Pavel, Erhan Viorica și Șarban Andrei, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În acest sens, verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la art. 449 lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău corect a constatat că acestea nu sunt concludente și prin urmare nu generează dreptul revizuentului de a iniția procedura de revizuire.

Într-adevăr, pentru a solicita revizuirea unei hotărâri judecătorești în temeiul art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă, pe lângă forța probantă ce o are sentința

irevocabilă care să fie în legătură cu expunerea cauzei, se includ și situațiile ce se referă la falsificarea de probe, iar la acest capitol, faptul comiterii unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă, poate fi constatat în baza actului organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

La caz, cu toate că ordonanța din 27 martie 2019 a Procuraturii Anticorupție ce se referă la falsificarea de probe și prin care a fost încetată urmărirea penală în privința învinuiților Barbos Pavel, Erhan Viorica și Șarban Andrei, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, se încadrează în rigorile prevăzute de art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă și constituie temei de declarare a revizuirii în baza articolului menționat, completul conchide că aceasta nu poate fi pusă la baza admiterii revizuirii, întrucât circumstanțele invocate în acest sens de către revizuent nu au relevanță cu fondul cauzei și nu sunt de natură să influențeze soluția adoptată de către instanțele de judecată.

Astfel, solicitând revizuirea hotărârilor judecătorești în baza ordonanței din 27 martie 2019 a Procuraturii Anticorupție, revizuentul a menționat că învinuiții fiind factorii de decizie din cadrul Primăriei Fârlădeni, r-ul Hâncești, au contribuit la planificarea, organizarea și scoaterea bunului litigios la licitație, iar în rezultat SRL „Nicoleon-Com” i-a fost încălcat dreptul său preferențial, bunul fiind înstrăinat unei alte persoane în mod ilegal.

Corespunzător celor invocate de către revizuent, completul reține că procesul-verbal al Comisiei de licitație de pe lângă Consiliul local Fârlădeni nr. 12 din 4 iulie 2008 cu privire la realizarea sectorului de teren cu suprafața de 0, 0545 ha din intravilanul satului Fârlădeni de sub clădirea fostului magazin industrial, a fost anulat prin hotărârea din 21 mai 2009 a Judecătoriei Hâncești, care urmează a fi executată în modul corespunzător, or, revizuentul pretinde la faptul că dreptul de proprietate al lui Nicuriuc Anatolie în prezent este înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ învederează că aspectele invocate în cererea de revizuire reflectă caracterul unor critici neîntemeiate, prin care se urmărește reformarea unui act de dispoziție judecătorească.

Reieșind din circumstanțele relevate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră neîntemeiate argumentele invocate în recurs, deoarece sunt lipsite de suport legal și nu pot constitui temei de admitere a recursului în sensul declarat.

Or, admiterea spre examinare a cererii de revizuire în condițiile în care a fost formulată, ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art.6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

Drept urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, Curtea de Apel Chișinău examinând temeiurile de revizuire, corect a stabilit că cererea de revizuire depusă de către SRL „Nicoleon-Com” nu se încadrează în prevederile legale statuate la art. 449 Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri

judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, de aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

O cerere care nu conține nici unul din aceste temeiuri nu poate fi admisă ca întemeiată, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri judecătorești irevocabile.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană cu mai multe ocazii a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6§1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Astfel, reieșind de cele relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de SRL „Nicoleon-Com” și a menține încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicoleon-Com”.

Se menține încheierea din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Nicoleon-Com” împotriva Consiliului local Fârlădeni, raionul Hâncești cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru